

Український Вільний Університет: 105 років академічної традиції

Міжнародна наукова конференція

11-12 листопада 2026 р.

Ukrainische Freie Universität

Barellistraße 9a, 80638

München

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Лариса Дідковська – ректорка Українського Вільного Університету, професорка психології.

Роман Тютенко – доктор історії, науковий референт Українського Вільного Університету.

Лілія Бондаренко – докторка політичної економії Українського Вільного Університету.

Галина Клинова-Дацюк – кандидатка історичних наук, доцентка кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування.

Віталій Андрейчук – заступник головного редактора, відповідальний видавець Українського Вільного Університету.

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

11 листопада 2026 року

Підключення учасників

09:50 – 10:00 (за мюнхенським часом)

10:50 –11:00 (за київським часом)

Пленарне засідання

10:00 – 12:30 (за мюнхенським часом)

11:00 –13:30 (за київським часом)

12 листопада 2026 року

Секційні засідання

10:00 – 15:00 – (за мюнхенським часом)

11:00 – 16:00 – (за київським часом)

Урочисте закриття конференції

15:15 – (за мюнхенським часом)

16:15 – (за київським часом)

Zoom: https://us02web.zoom.us/j/88491715524?pwd=Qm9VFCeYS0IhyHbT9C3rlYaBrN6fMN.1

Регламент

Доповідь – до 20 хвилин на пленарному засіданні та до 15 хвилин на секційних засіданнях.

Повідомлення – до 10 хвилин.

Запитання, відповіді та обговорення – до 5 хвилин.

Формат проведення конференції:

гібридний – **очно** (Український Вільний Університет, Barellistraße 9A, München) та **онлайн** (Zoom / Teams).

11 листопада 2026 року

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Zoom: https://us02web.zoom.us/j/88491715524?pwd=Qm9VFCeYS0IhyHbT9C3rlYaBrN6fMN.1

10:00 –12:30 (за мюнхенським часом)

11:00 –13:30 (за київським часом)

Модератор – Роман Тютенко

Лариса Дідковська, ректорка Українського Вільного Університету, професорка психології.

Вітальне слово.

Лариса Дідковська, ректорка Українського Вільного Університету, професорка психології.

105 років легендарної історії УВУ як простору української ідентичності, свободи, науки та життєстійкості.

Роман Тютенко, доктор історії, науковий референт Українського Вільного Університету.

Науково-освітня діяльність УВУ Відень-Прага-Мюнхен: традиції, трансформації, сучасність.

Роман Яремко, кандидат філологічних наук, керівник Центру іноземних мов і додаткових кваліфікацій Університету м. Ульм, доцент Українського Вільного Університету.

Український Вільний Університет у контексті історичних трансформацій України.

Алла Атаманенко, докторка історичних наук, професорка кафедри міжнародних відносин Національного університету «Острозька академія», директорка Науково-дослідного центру «Інститут досліджень української діаспори імені професора Любомира Винара».

Український Вільний Університет як осередок підтримки України в Німеччині (2022–2026).

Галина Клинова-Дацюк, кандидатка історичних наук, доцентка кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування.

Видавнича спадщина Українського Вільного Університету як чинник збереження української наукової традиції.

Запитання та обговорення

12 листопада 2026 року

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

Секція І

Український Вільний Університет: історія, становлення та інституційний розвиток

10:00 – 13:00 – (за мюнхенським часом)

11:00 – 14:00 – (за київським часом)

Teams https://teams.microsoft.com/meet/326159567432169?p=qeC7IQPaFk0Sdp4wZ0

Модератори – Володимир Сергійчук, Микола Тимошик

Катерина Настояща, завідувачка відділу філософії та геополітики Науково-дослідного інституту українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Від Відня до Мюнхена: ідея Грушевського про вільний університет і освітні потреби нової української еміграції.

Тарас Чернега, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри журналістики і медіамистецтва Євразійського національного університету імені Л. М. Гумильова (Астана, Казахстан), докторант Українського Вільного Університету.

Громадський "фронт" Івана Буртика: з історії фундації Українського Вільного Університету.

Володимир Сергійчук, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії світового українства Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Діяльність українських університетських курсів у таборі ДП в Аугсбурзі як складова перенесення УВУ з Чехо-Словаччини до Німеччини після Другої світової війни.

Лілія Циганенко, докторка історичних наук, професорка Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

Український Вільний Університет і дослідники "без держави": стратегії збереження та розвитку української науки у XX столітті.

Микола Тимошик, доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Нездійснений проєкт заснування катедри журналістики в УВУ (Мюнхен) на початку 70-х років XX ст.: на матеріалах архіву УВУ та діяспорної преси.

Альберт Єзеров, кандидат юридичних наук, доцент, суддя Верховного Суду, Український Вільний Університет.

Конституційно-правова традиція в Українському Вільному Університеті.

Ярослава Муравецька, докторка філософії з теорії літератури, запрошена дослідниця Державного університету Понта-Гроса (Universidade Estadual de Ponta Grossa, UEPG, Бразилія).

Від архівного опису до цифрового аналізу: багатомовні агітаційні матеріали Антибільшовицького блоку народів.

Галина Щерба, кандидатка філософських наук, доцентка Львівського національного університету імені Івана Франка.

Спогади про навчання в Українському Вільному Університеті у 1992–1994 роках.

Дмитро Гринь, кандидат історичних наук, доцент, Український Вільний Університет.

Від «доктрини Лук'янова» до аналізу тривимірної перспективи причин війни Росії проти України (з досвіду навчання в УВУ).

Секція ІІ. Постаті Українського Вільного Університету

13:00 – 15:00 – (за мюнхенським часом)

14:00 – 16:00 – (за київським часом)

Zoom https://us02web.zoom.us/j/84741906499?pwd=OHdhkgaPaO22kOso0yEx9eWxZohDm1.1

Модератори – Тетяна Гуцуляк, Ірина Іванкович

Тетяна Гуцуляк, докторка філологічних наук, доцентка, професорка кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Мюнхенські сторінки в мовознавчому життєписі Юрія Шевельова.

Ірина Іванкович, докторка габілітована, приват-доцентка Українського Вільного Університету.

«Полюбіть науку: Патріярх Йосиф Сліпий і Український Вільний Університет».

Тарас Кремінь, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри української мови, літератури та методики навчання Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.

Юрій Бойко-Блохин у боротьбі за українську мовно-культурну ідентичність за кордоном: штрихи до портрета ректора Українського Вільного Університету.

Марія Федунь, докторка філологічних наук, доцентка, професорка кафедри педагогіки та психології Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Степан Смаль-Стоцький, учений-літературознавець, мовознавець і громадсько-політичний діяч, крізь призму мемуаристики.

Георгій Шаповалов, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри українознавства та історико-філософських студій Національного університету «Запорізька політехніка».

Праця професора Михайла Міллера 1947 року "Матеріяли до історії тризуба" у світлі новітніх історико-археологічних досліджень в Україні.

Ярослав Кіт, доктор Українського Вільного Університету, викладач Університету підприємництва і адміністрації в Любліні (Польща).

«Український полонофіл» у Берліні: Богдан Осадчук як медіатор та публіцист у подоланні історичних травм XX століття.

Секція ІІІ

Український Вільний Університет: архіви, джерела та дослідницькі перспективи

13:00 – 15:00 – (за мюнхенським часом)

14:00 – 16:00 – (за київським часом)

Zoom https://us02web.zoom.us/j/84288154846?pwd=bjNjm4L850UrCTn3q7s6FqY4IObYjC.1

Модератори – Катерина Годік, Ярослава Олексюк-Тихоліз

Роман Додонов, доктор філософських наук, професор, директор Науково-дослідного інституту українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Документи Українського Вільного Університету з фонду Теодосія Онуферка Наукового архіву Інституту українознавства.

Людмила Ткач, докторка філологічних наук, професорка кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
Тетяна Гуцуляк, докторка філологічних наук, доцентка, професорка кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

До історії неопублікованих листів Юрія Шевельова: Юрій Шевельов і Василь Сімович.

Катерина Годік, кандидатка філологічних наук, молодша наукова співробітниця відділу компаративістики Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України.

Репрезентація постаті Івана Багряного в архівних документах Українського Вільного Університету.

Ярослава Олексюк-Тихоліз, кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Виставкова діяльність українських художників-емігрантів у 1940-х роках на сторінках української еміграційної преси: за матеріалами архіву Українського Вільного Університету.

Олександр Сухомлин, доктор філософії (PhD), науковий співробітник відділу пам'яток української культури Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського, старший викладач кафедри історії та теорії держави і права Університету митної справи та фінансів.

Матеріали фондів Архіву Українського Вільного Університету як джерело до історії Союзу земель Соборної України – Селянської партії (1950-ті – 1960-ті рр.).

Секція IV

Український Вільний Університет: мовознавство та філологічна спадщина

10:00 – 13:00 – (за мюнхенським часом)

11:00 – 14:00 – (за київським часом)

Teams https://teams.microsoft.com/meet/3840972558578197?p=1Mh7SClal7uvgHWjGh

Модератор – Людмила Ткач, Наталія Лебеденко

Ірина Дудко, кандидатка філологічних наук, доцентка, професорка кафедри української мови Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Лариса Марчило, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української мови Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Українське мовознавство в науковій спадщині Українського Вільного Університету: напрями, персоналії, традиції.

Людмила Ткач, докторка філологічних наук, професорка кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Філологічний спадок Олекси Горбача та його значення для культурної історії Буковини.

Ірина Процик, докторка філологічних наук, доцентка катедри української преси Львівського національного університету імені Івана Франка.

Лінгвістичний доробок професора Олекси Горбача у сфері соціолінгвістики і термінології.

Ніколетта Головач, кандидатка філологічних наук, асоційована викладачка Сучавського університету імені Штефана чел Маре (Румунія).

Внесок О. Горбача в дослідження румунізмів в українській мові.

Лідія Ковалець, докторка філологічних наук, доцентка кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Український Вільний Університет як осередок федьковичезнавчої науки: досвід Леоніда Білецького.

Марія Дружинець, докторка філологічних наук, професорка, професорка кафедри української мови та мовної підготовки іноземців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Мовознавча спадщина Олександра Колесси в контексті розвитку української філологічної думки та академічних традицій Українського Вільного Університету.

Ярослава Мельник, докторка філологічних наук, старша наукова співробітниця, професорка кафедри філології Українського католицького університету, професорка Українського Вільного Університету.

«Habent sua fata libelli»: «Життя Тараса Шевченка» Павла Зайцева.

Наталія Лебеденко, кандидатка філологічних наук, доцентка Львівського національного університету імені Івана Франка.

Лінгвістичне франкознавство в українській еміграції.

Галина Райбедюк, кандидатка філологічних наук, професорка кафедри української мови і літератури Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

Феномен київських неокласиків у дослідницьких осягах науковців Українського Вільного Університету: інтерпретаційне поле дискурсу.

Секція V

Український Вільний Університет: освітня традиція

10:00 – 12:00 – (за мюнхенським часом)

11:00 – 13:00 – (за київським часом)

Zoom https://us05web.zoom.us/j/83780693651?pwd=VlswQR13vS2GpLiM6jlYd4M0GmmVNm.1

Модератори – Тетяна Гавриленко, Ганна Романова

Наталія Богданець-Білоскаленко, докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України.

Український Вільний Університет як осередок збереження та розвитку української освітньо-педагогічної традиції в еміграції (1921–2026).

Надія Луцан, докторка педагогічних наук, професорка кафедри початкової освіти та освітніх інновацій Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Педагогічні дослідження у науковій спадщині Українського Вільного Університету.

Ігор Спаський, кандидат економічних наук, доцент кафедри бізнесу і торгівлі Одеського національного технологічного університету.

Український Вільний Університет у контексті ідеї університету В. Гумбольдта, Дж. Ньюмена та К. Ясперса.

Лариса Корж-Усенко, докторка педагогічних наук, професорка кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої школи Сумського державного педагогічного університету.

Особливості організації освітнього процесу в Українському Вільному Університеті у празький період.

Ганна Романова, докторка педагогічних наук, професорка, заступниця директора з наукової роботи Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України.

Продуктивне навчання в педагогічних студіях Українського Вільного Університету: традиція і сучасність.

Лариса Березівська, докторка педагогічних наук, професорка, дійсна членкиня (академікиня) НАПН України, почесна директорка ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, головна наукова співробітниця відділу педагогічного джерелознавства та біографістики, керівниця наукового дослідження.

Біографії викладачів Українського Вільного Університету на сторінках словника «Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.)».

Тетяна Гавриленко, докторка педагогічних наук, професорка кафедри психології, педагогіки та філософії ЗВО «Університет трансформації майбутнього».

Педагогічний інститут Українського Вільного Університету в Мюнхені (1977–2006) як осередок української педагогічної освіти в еміграції.

Наталія Антонець, кандидатка педагогічних наук, старша наукова співробітниця відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.

Внесок Григорія Васьковича у висвітлення історії освіти в Україні.

Оксана Колтачихіна, докторка філософії (PhD), учителька математики та фізики Norbert-Gymnasium Knechtsteden (Дормаген, Німеччина).

Особистість учителя у педагогічній спадщині Августина Волошина: історичний контекст і сучасні паралелі.

Інна Червінська, докторка педагогічних наук, професорка Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Українська університетська традиція як простір збереження національної ідентичності, духовності та формування цінностей молодого покоління.

Елліна Панасенко, докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри практичної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Підготовка кризових психологів в Україні в умовах війни: інноваційні освітні практики та міжнародна академічна інтеграція.

Секція VI

Український Вільний Університет: мистецтво, культура, національна ідентичність

10:00 – 14:00 – (за мюнхенським часом)

11:00 – 15:00 – (за київським часом)

Teams https://teams.microsoft.com/meet/3934011648892050?p=BXPT3ZgCyAbWcVVI72

Модератори – Аделіна Єфіменко, Лілія Бондаренко

Віолетта Дутчак, докторка мистецтвознавства, професорка кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Мистецькі виміри Архіву Українського Вільного Університету.

Мирон Черепанин, доктор мистецтвознавства, професор Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Каталог аудіозаписів Архіву Українського Вільного Університету як форма фіксації й збереження української національної ідентичності.

Оксана Бойко, докторка філософії, мистецтвознавиця, директорка Інституту українських культурних відносин ім. Миколи Степаненка, гостьова професорка Українського Вільного Університету.

Яків Гніздовський. Мюнхенський період творчості: Художній фонд УВУ, архіви, приватні колекції.

Лілія Бондаренко, докторка політичної економії Українського Вільного Університету.

Художній фонд Українського Вільного Університету: історія збереження, атрибуції та реставрації мистецької спадщини (інтерв'ю з д-ром Оксаною Бойко до 105-річчя УВУ).

Ганна Карась, докторка мистецтвознавства, професорка кафедри методики музичного виховання та диригування Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Резонансна взаємодія видатних діячів музичної культури України і Українського Вільного Університету у Мюнхені.

Аделіна Єфіменко, професорка, докторка мистецтвознавства, докторка філософії габілітована Українського Вільного Університету.

Wadym Veremiyovych Kipa: Dialoge mit Weltkulturerbe.

Marianna Druzhynets, докторка філософії (PhD) з мистецтвознавства, викладачка, незалежна дослідниця (Берлін, Німеччина).

Українська мистецька традиція в європейському академічному просторі: культурно-освітня місія Українського Вільного Університету.

Галина Бійчук, кандидатка педагогічних наук, старша наукова співробітниця Інституту педагогіки НАПН України.

Роль Українського Вільного Університету у формуванні української ідентичності.

Людмила Зіневич, доцентка Українського Вільного Університету.

Збереження української національної ідентичності в еміграції: освітньо-педагогічна діяльність Володимира Леника.

Тетяна Воропаєва, кандидатка психологічних наук, доцентка Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Діяльність Школи розвитку колективної ідентичності українства та Український Вільний Університет.

Катерина Семенюк, кандидатка філософських наук, доцентка кафедри етики, естетики та філософії культури Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Філософсько-антропологічна спадщина Олександра Кульчицького в контексті цифрової культури.

Олександра Качмар, докторка філософських наук, професорка Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Культурна стійкість українського суспільства: від збереження національної традиції до формування нових соціокультурних практик.

ДИСКУСІЙНА ПАНЕЛЬ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

13:00 – 15:00 – (за мюнхенським часом)

14:00 – 16:00 – (за київським часом)

Teams https://teams.microsoft.com/meet/3161107536135117?p=89JBbNIwslRu1YamJc

Модератори – Ілля Злобін, Валерія Собакар

Олександр Левченко, здобувач наукового ступеня Doctor iuris за спеціальністю «Міжнародне право», магістр права (LL.M.).

Український Вільний Університет як інструмент європейської культурної дипломатії та академічної стійкості в умовах глобальних викликів.

Дмитро Вальнюк, аспірант кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Роль Українського Вільного Університету у формуванні національних культуротворчих концепцій.

Ростислав Касьяненко, магістрант Українського Вільного Університету.

Мовознавчі та літературознавчі дискусії української повоєнної еміграції (1945–1955): до 80-річчя Українського Вільного Університету в Мюнхені.

Ярослав Петік, докторант Українського Вільного Університету.

Національно-культурні особливості психології як чинник культурної дипломатії: міждисциплінарний підхід.

Ілля Злобін, кандидат економічних наук, Український Вільний Університет.

Цифрові маркетингові комунікації у мігрантських спільнотах: поведінкова сегментація та моделі взаємодії на прикладі Німеччини.

Валерія Собакар, докторантка Українського Вільного Університету.

Фотомистецтво як інструмент формування національної пам'яті.

Марина Пилипенко, здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня ДДПУ.

Хорове музикування як ресурс психосоціальної підтримки та інтеграції вимушено переміщених українців у Литві.

Марія Василечко, магістр права, дослідниця історії львівської правничої школи.

Науково-викладацька діяльність професора Українського Вільного Університету Володимира Старосольського.